



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **S. K.**, zastoupená JUDr. Bedřichem Hájkem, advokátem se sídlem Boženy Němcové 70, Kadaň, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2017, sp. zn. SZ/MPSV-2017/149729-916, čj. MPSV-2017/154225-916, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 12. 2017, čj. 78 Ad 28/2017-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 1 573 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Bedřicha Hájka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Most (dále jen „úřad práce“), ze dne 29. 6. 2017, čj. 119978/2017/MOS, kterým byl žalobkyni podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v relevantním znění (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), přiznán doplatek na bydlení ve výši 1 411 Kč měsíčně s počátkem plnění od května 2017.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu u krajského soudu, který ji výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Krajský soud s odkazem na § 33 odst. 1 písm. b), § 34 písm. a) až c) a § 35 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi konstatoval, že spornou otázkou je výše doplatku na bydlení, na který žalobkyni vznikl nárok. Své námitky ovšem směřovala jen k částečně nepřiznaným úhradám za elektřinu a plyn, proto nebylo nutné se zabývat posuzováním celé výše dané dávky.

[4] Krajský soud zdůraznil, že správní orgány sice musí při posuzování výše doplatku na bydlení zohlednit individuální situaci konkrétního žadatele, ale to neznamená, že by byly povinny zkoumat veškeré aspekty způsobu jeho života, energetickou náročnost, stáří či počet spotřebičů aj. Ustanovení § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi totiž konkrétně ve vztahu k odůvodněným nákladům na prokazatelně nezbytnou spotřebu energií určuje, že výše těchto nákladů se stanoví jako v místě obvyklá průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií. S ohledem na zákonné parametry se tedy nelze určitému paušalizování při výpočtu nákladů na energie vyhnout. Stanovení paušální částky sice musí respektovat subjektivní možnosti a potřeby žadatele, nikoli však až do té míry, že by se exaktně prověřoval chod jeho domácnosti – rozhodující pro výpočet jsou zejména údaje o spotřebě v místě obvyklé.

[5] Krajský soud dále k námitce žalobkyně, že vzorce používané žalovaným neuvádějí konkrétní individualizované hodnoty, z nichž bylo při výpočtu nezbytné spotřeby energií vycházeno, odkázal na svůj rozsudek ze dne 27. 10. 2016, čj. 75 Ad 14/2015-33, a konstatoval, že ve správním rozhodnutí se nelze spokojit jen s uvedením přiznané částky doplatku na bydlení (resp. jakékoliv jiné dávky), aniž by z něj současně vyplývalo, jakou metodikou k ní správní orgány dospěly a z jakých vstupních dat vycházely. V projednávané věci úřad práce tento názor nerespektoval, neboť pouze stanovil, že započtená výše obvyklých nákladů na elektrickou energii činí 675,12 Kč a na plyn 179,42 Kč. Odůvodnění rozhodnutí úřadu práce sice obsahuje některé obecné vzorce pro výpočet, ale chybí konkrétní hodnoty, které byly pro výpočet v této věci do vzorců dosazeny. V rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, nejsou uvedeny důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy ve vztahu k výpočtům nezbytné spotřeby energií. Rozhodnutí úřadu práce je proto nepřezkoumatelné, přičemž žalovaný tuto vadu v odvolacím řízení neodstranil. Z rozhodnutí žalovaného zejména není zřejmé, jaká data jsou považována za vstupní, např. kolik činí průměrná spotřeba elektřiny v sazbě D02d, jež měla být žalovanému sdělena ze strany Energetického regulačního úřadu, v jakém rozmezí se pohybují platné ceníkové ceny za distribuci a dodávku elektřiny a plynu jednotlivých dodavatelů, včetně s tím spojených nákladů.

[6] Žalovaný dále ve svém rozhodnutí uvedl průměrnou nezbytnou spotřebu energie domácnosti na vaření v hodnotě 600 kWh/rok, resp. 0,6 MWh/rok, přičemž uvedenou informaci dle svého vyjádření získal od nevládní environmentální organizace Hnutí DUHA. Takový zdroj pro účely výpočtu doplatku na bydlení (resp. odůvodněných nákladů na bydlení) shledal krajský soud irrelevantním. Uvedené informace nadto podle krajského soudu nemají oporu ve spisu (např. v podobě vyjádření spolku či jiné obdobné listiny). Tato námitka přitom byla vznesena již v odvolání proti rozhodnutí úřadu práce, ale žalovaný se jí podrobněji nezabýval.

pokračování

[7] K námitce žalobkyně, že správní orgány při stanovení výše odůvodněných nákladů za energie nezohlednily velikost jejího bytu a počet společně posuzovaných osob, krajský soud odkázal na § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi s tím, že tento právní předpis předpokládá posouzení hlediska velikosti bytu, na který musí vzít orgány pomoci v hmotné nouzi při výpočtu zřetel z úřední povinnosti. Z rozhodnutí žalovaného není zřejmé, zda správní orgány k hledisku velikosti bytu při stanovení výše úhrady prokazatelné nezbytné spotřeby energií skutečně přihlédly, což krajský soud blíže rozvedl.

[8] Krajský soud v této souvislosti dále uvedl, že nezahrnutí velikosti bytu do vzorců při stanovení energie na svícení, spotřeby jiných elektrických spotřebičů a vaření nemusí být vždy nutně v rozporu se zákonem. Je možné, že takový postup užil žalovaný s ohledem na specifickou situaci žalobkyně, avšak nijak jej nezdůvodnil. Rozhodnutí žalovaného je proto též z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.

[9] Ve vztahu ke spotřebě elektrické energie vynaložené na vaření a svícení a na jiné elektrické spotřebiče v souvislosti s počtem osob v domácnosti krajský soud konstatoval, že zákon o pomoci v hmotné nouzi uvedené hledisko v § 34 písm. c) na rozdíl od velikosti bytu nezmiňuje, nelze proto správním orgánům vyčítat, že jej do svých výpočtů nezahrnuly.

[10] Povinnost správních orgánů použít podle § 65 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi při výpočtu úhrady prokazatelné nezbytné spotřeby energií ve smyslu § 34 písm. c) citovaného předpisu programovou aplikaci OK Nouze, nezbavuje podle názoru krajského soudu správní orgány povinnosti vyhodnotit každou žádost o dávku doplatku na bydlení individuálně. Je proto v souladu s námitkou žalobkyně neobvyklé, že součástí výpočtu je výše průměrné spotřeby elektřiny v sazbě D02d stanovená pro celou Českou republiku. Nejen s ohledem na logické rozdíly mezi vesnicí a městem, domem a bytem apod., ale i na znění § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi je dle krajského soudu zřejmé, že se průměrná spotřeba v jednotlivých případech musí odlišovat. Posouzení této otázky není z rozhodnutí žalovaného patrné.

[11] Krajský soud se rovněž pozastavil nad žalobkyní namítanou paušalizací odůvodněných nákladů na elektřinu v částce 675,12 Kč a plyn v částce 179,42 Kč. V řízení vedeném krajským soudem pod sp. zn. 75 Ad 14/2015 totiž ve skutkově obdobném případě přiznaly správní orgány tehdejší účastníci rovněž jako součást doplatku na bydlení odůvodněné náklady 675,12 Kč za elektrickou energii a 179,42 Kč za plyn. Mezi dotčenými byty je přitom nezanedbatelný rozdíl v jejich velikosti. Další rozdíl mezi těmito případy krajský soud spatřoval ve značném časovém odstupu, přičemž v důsledku neustálého kolísání cen energií v průběhu jednotlivých let bylo na žalovaném, aby zdůvodnil, na základě jakých skutečností může úhrada za elektřinu a plyn v dané lokalitě činit stále shodnou částku.

[12] K námitce žalobkyně, že výše úhrady za energie zůstává stejná po dobu několika let i přesto, že v mezidobí došlo ke změně sazby DPH z 19 % na 21 %, krajský soud uvedl, že nemá k dispozici srovnání dotčených vzorců z doby předešlé. Z nyní správními orgány užívaného výpočtu je patrné, že je vzata v úvahu aktuálně platná sazba DPH ve výši 21 %.

[13] Krajský soud tedy zrušil rozhodnutí žalovaného i úřadu práce a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované

[14] Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností.

[15] Stěžovatel uvedl, že při postupu dle zákona o pomoci v hmotné nouzi jsou zohledňovány zálohy na energie ve výši nákladů na bydlení v místě obvyklé a zdůraznil, že orgány pomoci v hmotné nouzi jsou povinny v řízení o dávkách používat aplikační program automatizovaného zpracování údajů hmotné nouze (dále jen „aplikační program“) dle § 52 odst. 3 uvedeného zákona, účinného od 1. 1. 2007. Došlo k liberalizaci trhu s elektrickou energií, proto byl nastaven nově (oproti roku 2006) mechanismus výpočtu nákladů na energie. Žadatel o dávku na tiskopise „Informace o užívaném bytu (obývaném prostoru)“ uvádí adresu a plochu bytu, druh a účel užívání energií, identifikační údaje distributorů, v případě elektrické energie druh sazby a počet jističů (fází). Na základě těchto informací se vypočte měsíční spotřeba energie (na vytápění, na svícení a malé domácí spotřebiče, pro ohřev vody, na vaření). Vypočtené spotřeby jsou rozpočítány podle jednotlivých druhů energií uvedených v tiskopise. Na základě zadaného jsou zjištěny platné ceníkové ceny za distribuci a dodávku a z vypočtených hodnot spotřeby se vypočtou teoretické náklady na elektřinu a plyn. Jako výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se použijí žadatelem uvedené skutečné náklady za úhradu spotřeby, avšak maximálně do výše vypočtených teoretických nákladů.

[16] Jednotlivé položky odůvodněných nákladů na bydlení jsou ohraničeny výší v místě obvyklou ve srovnání s dávkou příspěvek na bydlení, jejíž možná výše je, zjednodušeně řečeno, ohraničena normativními náklady na bydlení. Výše těchto nákladů je stanovena s ohledem na počet obyvatel v obci a počet osob v rodině. Stanovení výše doplatku na bydlení není u energií jednoduchou záležitostí, proto její výpočet provádí algoritmus zavedený v aplikačním programu. Stěžovatel je názoru, že splnil požadavky rozsudku krajského soudu ze dne 27. 10. 2016, čj. 75 Ad 14/2015-33, kladené na odůvodnění rozhodnutí o dávce doplatku na bydlení. Informace, kolik činí průměrná spotřeba elektřiny v sazbě D02d, v jakém rozmezí se pohybují platné ceníkové ceny za distribuci a dodávku elektřiny a plynu jednotlivých dodavatelů, včetně s tím spojených nákladů, nejsou nezbytnou součástí odůvodnění tohoto rozhodnutí. Žalovanému nejsou známa vstupní data, např. kolik činí průměrná spotřeba elektřiny v sazbě D02d, která poskytuje Energetický regulační úřad přímo společnosti OK systém, a. s., a jsou zahrnuta do aplikačního programu. Stěžovatel není oprávněn tato data přezkoumávat.

[17] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že není patrné, jakými podklady se řídil při výpočtu nezbytné spotřeby. Naopak v jeho rozhodnutí jsou tyto podklady uvedeny, a to velikost bytu, účel užití jednotlivých energií, distributor elektřiny i plynu, sazba a jistič týkající se elektřiny. Součástí odůvodnění rozhodnutí by neměl být údaj o průměrování spotřeby energie na vaření. Detaily požadované krajským soudem nejsou srovnatelné s údaji, které jsou podle § 50 zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodnými údaji pro nárok na dávku.

pokračování

[18] Stěžovatel tedy označil, z jakých podkladů vycházel a dále porovnal výši skutečné zálohy na elektřinu a plyn s výší nákladů na elektřinu a plyn, která je v místě obvyklá. Následně byly aplikací, kterou jsou správní orgány povinny používat, vyčísleny odůvodněné náklady na plyn ve výši 179,42 Kč a na elektřinu ve výši 675,12 Kč.

[19] Stěžovatel s odkazem na své rozhodnutí dále uvedl, že se k velikosti bytu přihlíží pouze v případě, kdy jsou elektřina nebo plyn využívány k vytápění bytu. V případě využití energií pouze k vaření, svícení a spotřebě jinými elektrickými spotřebiči, jako je tomu v případě žalobkyně, se k velikosti bytu nepřihlíží. Jedná se o principy stanovení výpočtu výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií, které byly vypracovány za účelem stanovení metodiky a algoritmu výpočtu nezbytných nákladů za spotřebovanou energii. Stěžovatel není oprávněn hodnotit správnost či způsob stanovení těchto principů, je povinen je respektovat, proto je v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl jako fakt a dále je již nehodnotil. Požadavek krajského soudu, aby byl odůvodněn rozdíl v přístupu při výpočtu jednotlivých druhů spotřeby, považuje stěžovatel za výklad přesahující naplnění dílce ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. V řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi jsou zohledňovány mnohé vstupní informace, a pokud by u každé měl orgán pomoci v hmotné nouzi předpokládat, že pouhé konstatování faktu nepostačuje, je nutné jej detailně vysvětlit, nebylo by možné rozhodovat o těchto dávkách v zákonem stanovených lhůtách.

[20] Stěžovatel nedisponuje konkrétními vstupními daty sdělovanými Energetickým regulačním úřadem přímo společnosti OK systém a. s., která je tvůrcem aplikačního programu. Krajskému soudu se může jevit jako neobvyklé, že výše průměrné spotřeby elektřiny v sazbě D02d je stanovena pro celou Českou republiku, ale takto byl výpočet nastaven metodikou pro výpočet nezbytných nákladů za spotřebovanou energii a stěžovatel je musí respektovat. Obdobné platí rovněž o užití vstupních dat od Hnutí DUHA; stěžovatel není oprávněn přezkoumávat užití vstupních dat do algoritmu výpočtu.

[21] Stěžovatel zdůraznil, že není v jeho možnostech uvést důvody, pro které programová aplikace údajně (dle názoru krajského soudu) nezohledňuje vývoj cen energií a generuje stále stejné částky.

[22] Podle názoru stěžovatele je napadený rozsudek šikovní a požaduje vyhotovení odůvodnění rozhodnutí v takovém rozsahu, který by vedl k nepřehlednosti, nesrozumitelnosti a možné nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, navíc stěžovatel nedisponuje podrobnými informacemi o výpočtu odůvodněných nákladů na dodávku elektřiny a plynu (výše v místě obvyklá) pro každou konkrétní domácnost, do které je vyplácen doplatek na bydlení.

[23] Žalobkyně se vyjádřila ke kasační stížnosti a uvedla, že základem právního problému je záměr žalovaného regulovat odůvodněné náklady bydlení na korunu přesně. Tato snaha podmiňuje příliš složité a náročné výpočty, které stěžovatel nezvládl vysvětlit. Skutečnost, že složité vzorce generují po více let shodné konstanty, je dokladem toho, že ve výpočtové aplikaci je blíže nespecifikovatelný problém.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[24] Kasační stížnost není důvodná.

[25] NSS úvodem podotýká, že o obdobných kasačních námitkách stejného stěžovatele již rozhodl v rozsudku ze dne 17. 5. 2018, čj. 2 Ads 99/2018-46. Kasační stížnost v citované věci směřovala proti obdobnému rozsudku krajského soudu, který se týkal téže problematiky. NSS nemá důvod odchytil se v této věci od názorů vyslovených druhým senátem, a proto z nich v tomto rozsudku vychází.

[26] Podle § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi se do odůvodněných nákladů na bydlení započítávají úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií; úhradou prokazatelné nezbytné spotřeby energií se rozumí úhrada dodávky a spotřeby elektrické energie, plynu, případně výdaje na další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá; výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad; v odůvodněných případech lze navýšit takto zjištěné částky až o 10 %; za odůvodněný případ se považuje zejména dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav.

[27] Podle § 52 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi Ministerstvo zajišťuje pro provádění zákona na vlastní náklady aplikační program automatizovaného zpracování údajů potřebný pro rozhodování o dávkách, jejich výplatu a jejich kontrolu, včetně jeho aktualizací, a poskytuje tento program bezplatně orgánům pomoci v hmotné nouzi. Orgány pomoci v hmotné nouzi jsou povinny při řízení o dávkách, při jejich výplatě a kontrole tento program používat.

[28] Podle § 65 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi orgány pomoci v hmotné nouzi, pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a újezdní úřady jsou povinny využívat pro řešení hmotné nouze informační systém pomoci v hmotné nouzi.

[29] NSS uvádí, že doplatek na bydlení má sociálně slabým osobám garantovat, že jim po zaplacení nákladů na bydlení zůstane konečný příjem alespoň ve výši životního, případně existenčního minima. Tato sociální dávka představuje provedení ústavně zaručeného práva každého, kdo je v hmotné nouzi, na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Uvedeného základního práva zaručeného v čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod se lze domáhat pouze v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny).

[30] Žalobkyně zpochybnila výši dávky doplatku na bydlení, a to v části částečně nepřiznané úhrady za elektřinu a plyn. Krajský soud odůvodnil zrušení rozhodnutí vadami řízení spočívajícími v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a tím, že skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ svých rozhodnutí, nemá oporu ve správním spisu [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.]. NSS se s tímto právním závěrem ztotožnil z níže uvedených důvodů.

pokračování

[31] Jeden z důvodů, proč zákon o pomoci v hmotné nouzi nahradil předchozí zákon č. 482/1991 Sb. o sociální potřebnosti, byla neexistence jednotného softwarového a hardwarového vybavení (viz důvodová zpráva k návrhu zákona o pomoci v hmotné nouzi) a jak plyne z § 52 odst. 3 a § 65 písm. c) uvedeného zákona, správní orgány jsou povinny při řízení o dávkách, při jejich výplatě a kontrole používat aplikační program. Stěžovatel proto správně poukazuje na tuto svou povinnost. Použitím aplikačního programu je dosaženo nejen ulehčení práce správních orgánů při stanovení správné výše dávek pomoci v hmotné nouzi, ale rovněž objektivnějšího rozhodování o těchto dávkách (tj. je rozhodováno „*ve stejné situaci vždy stejně*“), než když správní orgány rozhodovaly dle předchozí právní úpravy bez pomoci aplikačního programu na základě řady různých faktorů.

[32] NSS v první řadě odkazuje na své rozsudky ze dne 24. 10. 2012, čj. 3 Ads 33/2012-30, ze dne 7. 5. 2014, čj. 3 Ads 22/2013-30, a ze dne 17. 5. 2018, čj. 2 Ads 99/2018-46. V prvně zmíněném rozsudku byl učiněn závěr, že „[t]o, že je správní orgán povinen při svém rozhodování používat aplikační program automatického zpracování údajů, pak v žádném případě nepředstavuje odpověď na otázku, jakým způsobem tento program k určení výše prokazatelné nezbytné spotřeby energií dospěl.“ V odůvodnění rozsudku ze dne 7. 5. 2014 bylo mj. uvedeno: „*Nejvyššímu správnímu soudu je známo, že v nepojistných systémech (hmotná nouze, státní sociální podpora, dávky tělesně postiženým občanům, příspěvek na péči, dávky v nezaměstnanosti) je posouzení existence nároku a výše dávky závislé na výstupech automatizovaného systému, který zajišťuje ministerstvo. Při složité konstrukci výpočtu výše konkrétní dávky je tímto způsobem posílena správnost výpočtu, uchování dat, systém významně urychluje rozhodování o nárocích klientů v podmínkách správního řízení a snižuje se chybovost.*“

[33] Krajský soud považoval za nedostatek správních rozhodnutí, že v nich nejsou uvedena konkrétní data, která byla do uvedených matematických vzorců dosazována. K tomu NSS dodává, že tento požadavek neodpovídá rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2014, čj. 1 Ad 57/2011-81 (o který opřel krajský soud své rozhodnutí), ve kterém městský soud vycházel z toho, že správní orgán je povinen uvést, z jakých dat vycházel, jaký matematický vzorec využil či s jakým srovnávacím vzorkem při stanovení konečné částky pracoval. V rozhodnutí stěžovatele jsou uvedena data, se kterými pracoval (tj. vstupní data poskytnutá žalobkyní) a též matematické vzorce použité při výpočtu výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu elektřiny a plynu. Podle názoru NSS nelze po správních orgánech při výpočtu výše doplatku na bydlení požadovat, aby v rozhodnutí popsaly všechny matematické postupy, které zpracoval aplikační program použitý k tomuto výpočtu. Nicméně nelze vycházet z představy, že s ohledem na složitost aplikačního programu je žadatel o dávku v hmotné nouzi povinen beze zbytku a bez jakýchkoliv pochybností akceptovat výslednou částku vygenerovanou aplikačním programem za situace, v níž (řeceno slovy rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2014, čj. 1 Ad 57/2011-81) nemá k dispozici informace o tom, s jakým srovnávacím vzorkem dat byl požadavek o dávku zpracován. Za tento srovnávací vzorek dat je nutno považovat v dané věci údaje, kolik činí průměrná spotřeba elektřiny v sazbě D02d za určité období, z jaké průměrné ceny elektřiny a plynu za určité období se

vycházelo, a (v obecné poloze) jakým způsobem byly tyto ceny spočteny. Žadatel o dávku musí mít možnost si na základě odůvodnění rozhodnutí o své žádosti učinit představu o průměrné ceně a průměrné spotřebě energií v určitém čase a místě a v rámci této možnosti by měl být ze strany správního orgánu informován o tom, za jaké období je průměrná cena a průměrná spotřeba počítána a v rámci jak velkého regionu. Jinými slovy, žadatel by měl být natolik informován, aby svou skutečnou spotřebu energií a náklady na ně mohl srovnat s uváděnými obecnými údaji. Tak tomu v dané věci nebylo a i z tohoto důvodu je zatím nevysvětleno, proč odůvodněné náklady na elektřinu v částce 675,12 Kč a plyn v částce 179,42 Kč jsou zcela stejné, jako tyto náklady ve věci řešené krajským soudem v rozsudku ze dne 27. 10. 2016, čj. 75 Ad 14/2015-33, byť šlo o rozdílná časová období (roky 2017 a 2015) a mj. i velikosti bytů byly odlišné. Totožnost těchto částek vzbuzuje pochybnosti, neboť právě v důsledku používání aplikačního programu, který při svém výpočtu bere v úvahu řadu proměnných faktorů, lze u odlišných žadatelů očekávat odlišné výsledky. Pokud by tomu tak nebylo, vyvstávala by otázka, proč by vůbec bylo potřebné použít aplikační program k výpočtu odůvodněných nákladů na elektřinu a plyn.

[34] Nelze přisvědčit námitce stěžovatele, že nemá přístup k údajům o průměrné spotřebě elektřiny v sazbě D02d za určité období a o průměrné ceně elektřiny a plynu za určité období v určitém regionu, a že tato data poskytuje Energetický regulační úřad přímo společnosti OK systém, a. s., tvůrci a správci aplikačního programu. Je na stěžovateli, aby si zajistil informace o těchto obecných údajích buď od uvedené společnosti, nebo přímo od Energetického regulačního úřadu, a to vždy za rozhodné období (není tak potřeba činit ke každé žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi). Jak správně uvedl krajský soud, pokud tyto údaje nejsou v rozhodnutí o dávce nedoplatku na bydlení obsaženy, pak nelze učinit závěr, že by v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu byly v odůvodnění rozhodnutí uvedeny důvody výroku rozhodnutí a podklady pro jeho vydání.

[35] S ohledem na uvedené závěry se NSS ztotožnil s krajským soudem, že rozhodnutí stěžovatele bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a tudíž byl dán důvod pro zrušení tohoto rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Na odůvodnění napadeného rozsudku pak v podrobnostech odkazuje.

[36] Ve vztahu k údajům poskytnutým spolkem Hnutí DUHA o roční spotřebě energie na vaření ve výši 600 kWh/rok, NSS konstatuje, že nelze akceptovat poukaz stěžovatele na principy dané metodikou. Pokud stěžovatel uvedl v rámci výpočtu tento údaj o spotřebě elektrické energie na vaření, je nutno jej odůvodnit a NSS souhlasí s krajským soudem, že z rozhodnutí stěžovatele není zřejmé, proč tento údaj, který navíc nebyl nijak osvědčen, má být považován za relevantní. Uvedený skutkový závěr nemá oporu ve správním spisu, v této části je proto správný i závěr krajského soudu, že je dána rovněž vada řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[37] NSS souhlasí také se závěry krajského soudu, že rozhodnutí žalovaného postrádá odůvodnění, proč nebyla při spotřebě elektřiny vzata v úvahu velikost bytu, byť s tímto parametrem počítá ustanovení § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Jak správně uvedl krajský soud, v tabulce „*Způsoby výpočtu nezbytné energie*“ jsou sice uvedeny obecné čtyři skupiny, přičemž jen u jedné z nich je vzata v úvahu velikost bytu (vytápění), která se ale v tomto konkrétním případě ani neuplatnila. Žalovaný nevysvětlil, proč v ostatních

pokračování

položkách nebyl uvedený parametr vzat v úvahu a toto vysvětlení (odůvodnění) nelze nahradit úvahou soudu. Je proto správný závěr krajského soudu, že uvedený nedostatek důvodů je vadou řízení dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[38] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s., a to ve prospěch úspěšné žalobkyně proti stěžovateli. Zástupce žalobkyně učinil v řízení před NSS jeden úkon právní služby, kterým bylo vyjádření ke kasační stížnosti [úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. - advokátního tarifu]. Za to mu náleží odměna ve výši 1 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu), k níž je třeba připočíst 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu; to činí dohromady 1 300 Kč. Zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, a částka náhrady se proto zvyšuje o částku 273 Kč odpovídající dani v sazbě 21 %, kterou je zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů, na částku 1 573 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 16. května 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu